

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

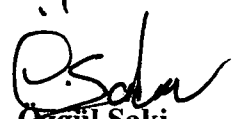
Sayı : 13194

Tarih : 04.08.2025

32464

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki soruların, **Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanı Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Özgül Saki

İstanbul Milletvekili

İstanbul Ümraniye'deki Topağacı Mahallesi, 24 Temmuz 2025 tarihinde herhangi bir ön bildirim veya tebliğ yapılmaksızın çevik kuvvet ablukası altına alınmış; mahalle sakinlerinin elektrik, su ve doğalgaz hizmetleri 9 gündür kesilmiştir.

Topağacı Mahallesi, göç etmek zorunda bırakılmış Kürtlerin ve Anadolu'nun farklı bölgelerinden gelerek işçilikle yaşamını sürdüren insanların kurduğu bir mahalledir. Devletin yıllarca hizmet götürmediği, altyapısını bile yurttaşların kendi elleriyle kurduğu bu alan şimdi, “rezerv yapı alanı” gerekçesiyle, sermaye için rant kapısı olarak gasp edilmek istenmektedir. Çok açık görülmektedir ki “**rezerv alan**” ilanları, yalnızca bir imar meselesi değil; mülkiyetin ve mekânın kapitalist üretim ilişkileri doğrultusunda yeniden düzenlenmesidir. Devletin TOKİ ve benzeri kurumlarla, özel sermaye grupları lehine kolektif halk mülkiyetine el koyması hiçbir yasa ile açıklanamaz. Ancak Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'da 2023 yılında yapılan değişiklikle artık yerleşim yerlerinin de “rezerv yapı alanı” ilan edilebilmesinin önünü açan düzenlemelerle; hak sahiplerinin rızası, bilgiye erişimi ve anayasal güvenceleri yok sayılmakta, barınma hakkı bir kararla ortadan kaldırılan halk evsiz, yurtsuz bırakılmaktadır.

Topağacı Mahallesi'nde bu süreçte, 143 mahallelinin noter yoluyla imzalarını geri çektiği; sözleşmelerin tehdit ve baskı ile imzalandığı; hiçbir yasal bilgilendirme yapılmadan camilerde yapılan toplantılarla sürecin işletildiği; itiraz eden mahallelinin evlerine polis baskını yapıldığı

ve biber gazıyla müdahale edildiği; epilepsi hastası yurttaşların da dahil olduğu birçok kişinin bu süreçte fiziksel ve psikolojik şiddete uğradığına dair çok sayıda iddia bulunmaktadır.

Elektrik, su ve doğalgazı kesilen mahalle halkı 10 günü aşkındır en temel yaşamsal ihtiyaçlarını dahi karşılayamamaktadır. 40 dereceyi aşkın sıcakta engelli, yaşlı ve çocuklar elektriksiz ve susuz bırakılmıştır. Mahalle halkı, sıcakta bozulan yiyeceklerini ve en mühimi ilaçlarını muhafaza edememekte, tuvalet ve duş ihtiyaçları dahi karşılayamamaktadırlar.

Belediye ve kamu kurumları yalnızca şirket ve sermaye çıkarlarını önceleyen bir pozisyonda yer alarak mahalle sakinleriyle hiçbir görüşme yapmamıştır. Mahalle sakinlerinin evlerini boşaltmaları halinde 8 binlik kira yardımı yapılacağı söylenmiştir. Ortalama kira bedellerinin en az 30 bin lira olduğu Ümraniye’de, 8 bin lira kira yardımı ile mağdur edilen mahallelinin barınması beklenmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Topağacı Mahallesi hangi gerekçeyle “rezerv yapı alanı” ilan edilmiştir?
- 2) Mahalleliye herhangi bir resmi bildirim yapılmadan polis zoruyla elektrik, su ve doğalgaz kesilmesi hukuki midir? Bu uygulamayı hangi kamu kurumu ya da kurumlar kararlaştırmış ve uygulamıştır?
- 3) Hava sıcaklığının bu kadar yüksek olduğu haftalarda, mahalle halkının ve özellikle engelli, yaşlı ve çocukların 10 günü aşkındır elektriksiz ve susuz bırakılması ne ile açıklanmaktadır? Bu hak ihlallerine ne zaman son verilecektir?
- 4) Mahallede yaşayan yurttaşlarla kentsel dönüşüm konusunda ne zaman, kaç kez, hangi yöntemlerle görüşme yapılmıştır?
- 5) Mahalle sakinlerine imzalatılan sözleşmelerin hukuki geçerliliği araştırılmış mıdır? Sözleşmelere dair baskı ve tehditle imza alındığı iddialarına dair bir soruşturma yürütülmekte midir? Noter aracılığıyla imzaların geri çekilmesine rağmen yapılan uygulamanın sebebi nedir?
- 6) Rezerv alan ilan edilen bölgede belediye meclis üyelerinin ya da kamu görevlilerinin şahsi tapulu arazilerinin yer aldığı doğru mudur?
- 7) Söz konusu dönüşüm projelerinin TOKİ ve özel müteahhitler ile bağlantısı nedir? Bu projelerde hangi şirketlerle görüşmeler yapılmıştır?

- 8) 8 bin TL kira desteği verileceği belirtilmesine rağmen, Ümraniye bölgesinde ortalama kira bedellerinin 30 bin TL'yi bulduğu bir piyasada, yurttaşların barınma hakkı nasıl korunacaktır?
- 9) Tüm bu yaşanan süreçlerle ilgili olarak Bakanlığınızca bir denetim ya da soruşturma başlatılmış mıdır?